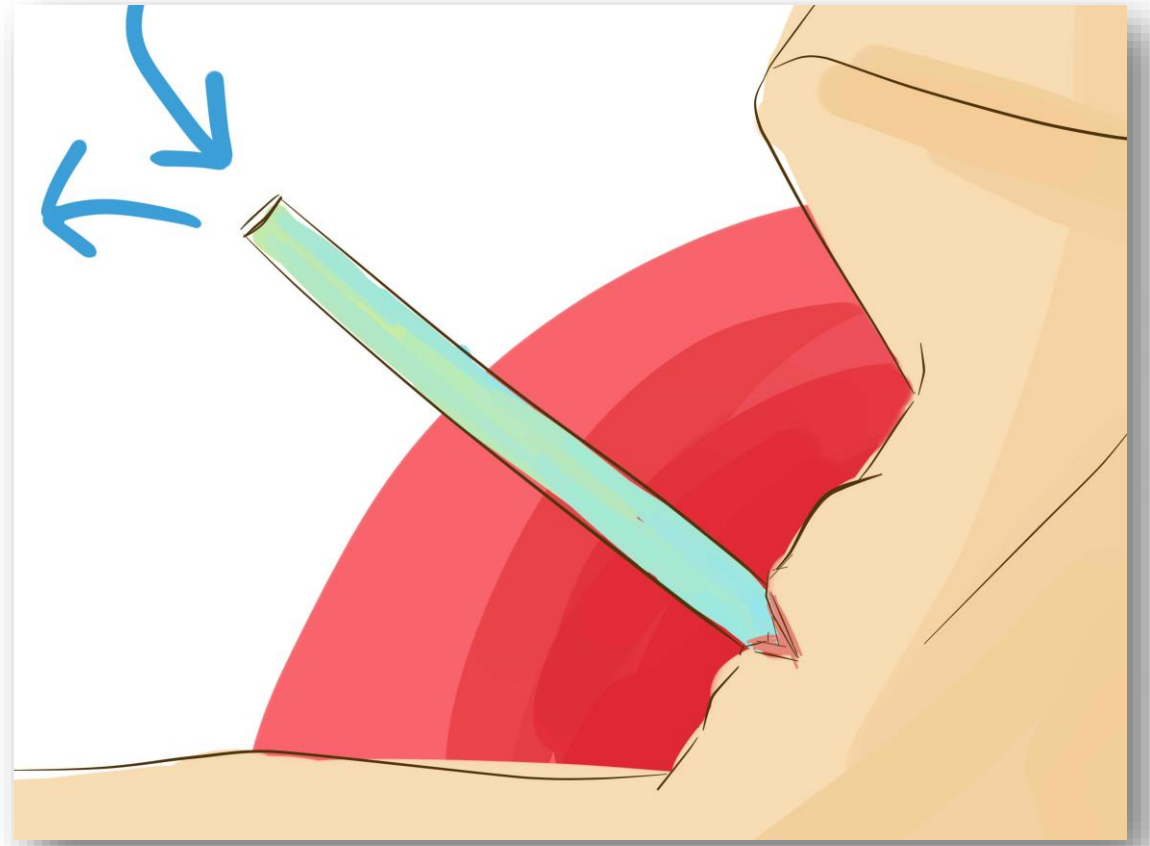

EXTREM FØRSTEHJELP + BRUK AV TQ

Risiko rundt bortlæring/fokus på prosedyrer som ikke er en del av fastsatt utdanning

- Mangel på prosedyrekunnskap.
- Mangel på kunnskap om risikofaktorer.
- Mangel på kunnskap anatomi-/fysiologikunnskap.
- Mangel på kunnskap om indikasjoner.
- Mangel på kunnskap om kontraindikasjoner.
- Feil fokus ift behov

Bruk av TQ

- Indikasjon: Rask blødningskontroll når det ikke er mulig å komprimere blødning direkte, eller dette tar for lang tid av sikkerhetsmessige hensyn
- Aktuelle brukere: Forsvaret, Politiet og mineryddere + amb.tj ved PLIVO
- I andre organisasjoner er behovet for TQ liten
- TQ skal ikke benyttes uten at egen organisasjon har egne rutiner for dette og at det er en ansvarlig lege i organisasjonen.
- Fabrikkert TQ, ikke improvisert
- Penetrerende skade i arm eller bein hvor det er en stor
- arteriell blødning og/eller stor venøs sivblødning.

Gjennomføring

- Så fremst det er mulig, stans blødning ved hjelp av trykkpunkt eller direkte trykk i sår.
- Monter TQ:
 - Legg TQ øverst på overarm eller lår (på legg, underarmer og rundt ledd er det for mye bein for at en får staset arteriene). NB, TQ skal ikke være utenpå skade.
 - Dra til web-reim så stramt som mulig. Stammestag skal være på utsiden av ekstremitet.
 - Roter strammestag til blødning stanser.
 - Fest strammestag i festeanordning.
- Kontroller at blødning stanser, hvis ikke sett en TQ i tillegg ved siden av den andre for å få bredere TQ. Dette vil gi ytterligere effekt. Kontroller deretter på nytt at den er stanset.
- Noter tidspunkt for på setning.
- Forebygg hypotermi.
- Person med TQ bør få smertestillende opiat så snart som mulig
- Revurder kontinuerlig at TQ er effektiv og at den skadede personen ikke tar den av pga smerte.
- Erstatt TQ med kompresjonsbandasje, evt med pakking av sårkanal, så snart som mulig. Rask evakuering skal ikke forsinkes som følge av dette, så fremst TQ er effektiv.
- Løsne TQ og la den henge løst rundt ekstremitet. Kontroller at det ikke er gjennomblødning av bandasje. Hvis gjennomblødning, stram TQ på nytt.

Risikofaktorer

- Midlertidig nerveskade i arm.
- Skadet person tar av TQ pga TQ-smerter.
- Person med liten blødning får TQ.
- Økt risiko for komplikasjoner nedenfor TQ etter 2 timer (med unntak av pasienter med blødningssjokk eller amputasjon).
- Pga gradvis oppbygning av avfallsstoffer nedenfor TQ, skal avtaking av TQ etter 4 timer gjennomføres av lege under monitorering. Ved avtaking av TQ etter 6 timer; kirurg.

Trening med TQ

- På arm skal den strammes til effekt (bortfall av håndleddspuls) og løsnes umiddelbart.
- På bein skal den strammes til effekt (bortfall av fotpuls) og løsnes innen 2 minutter.
- Når TQ strammes til full effekt skal den ikke festes mere enn en gang på samme sted, på samme person, pr dag.
- Ved symptomer som nedsatt førlighet i en eller flere fingre/tær, vedvarende hevelse i bein/armer etter påslipp, og/eller nedsatt bevegelig, skal lege kontaktes.